

HISTORIA.

På båda sidor om en liten holme, *Stockholmen*, hade Mälaren fordom sitt utlopp i Östersjön. Den norra strömmen var den bredaste och sköljde foten af en hög sandås, kallad *Brantberget*. Det södra vattendraget var en smalare rännil, som också trängdes tillsammans af en höjd. Denna senare höjd utgjorde spetsen af ett näs, som utgick från en skogig bergshöjd på Mälarens södra strand. Detta näs kallades *Agnefit*. Ofvanför Stockholmen, i det friska vattnet, likasom nedanför i det salta, lågo många holmar. Af de ofvanför belägna var *Kedjeskär* den viktigaste, emedan derifrån hela sundet kunde beherrskas.

Om här fanns någon människoboning, var det endast fiskares, och efter hvilka intet spår mera synes. Men ofvanför Stocksundet vid ett vattendrag, som nu

blifvit igenvalladt, låg ett rundt torn, antingen ett afgudahus och offerställe eller en tillflyktsort vid fremmande vikingars besök. Denna gråstenbyggnad utgör nu förnämsta delen af Solna kyrka.

Sagorna omtala första gången Stocksundet såsom det ställe, der Ynglinga-konungen Agne Skjaffarbondes af en Finsk gemål blef hängd. Sjelfva tilldragelsen, karakteristisk genom sina omständigheter, tyckes äfven bekräftas af den lokala traditionen. Om man äfven förlögger hela Ynglinga-ättens historia inom sagornas område, kan likväl ett träflände drag, ett märkvärdigt uppträde förflyttas på verklig historisk grund, då minnet har en bestämd lokal att uppvisa för handlingen. Sturleson tillägger i Ynglinga-sagan, att Agnefit deraf fick sitt namn, och att den mördade konungens lik brändes vid stranden härstädes.

En mera historisk grund har berättelsen om Olof Haraldssons besök i Mälaren. Detta skedde under Olof Skötko-

nungs regering, en tid, från hvilken historien eger säkrare vittnesbörd än sagor och traditioner. Med en flotta, bemannad af djerfva vikingar, trängde den Norrske konungasonen upp i Mälaren, härjade dess stränder och brände Sigtuna. Olof Skötkonung beslöt att åtminstone icke släppa vikingen ostraffad. Han lät därför på Kedjeskår uppföra ett blockhus. Kedjor spändes öfver sundet för att hindra vikingsflottan, och krigsfolk besatte stränderna. Då Olof Haraldsson kom och fann utloppet tillstängdt, lade han sin flotta i viken vid södra bergen, der näset var smalast. Han lät der sitt manskap gräfva igenom näset. Sedan, säges det, lät han afhaka styret af skeppen, och gynnad af strömmen, som våldsamt trängde genom det nya utloppet, samt af vinden, för hvilken han hissade toppseglen, lyckades han en natt att få skeppen igenom och ut i Saltsjön. Olof Skötkonung blef naturligtvis missnöjd med sina män, genom hvilkas försumlighet fienden sålunda

undslapp. Emellertid hade Mälaren ett nytt aflöpp genom det efter denna händelse så kallade *Konungs-Sundet* eller Söderström.

Under konung Knuts tid, år 1188, skedde i Mälaren ånyo ett fiendtligt infall. En flotta från det vilda, hedniska Estland skötlade Mälareständerna och brände ånyo Sigtuna. Man begynte nu att alltmera inse vigten af ett lås för Mälaren, eller befästandet af dess mynning. Traditionen berättar, att de husvilla Sigtunaboerna fyllde en stock med åtskilliga dyrbarheter och läto den bortföras af vågorna, i afsigt att bosätta sig der den flöt i land. Då vågorna uppkastade den på holmen vid Mälarens utlopp, nedslogo de der sina bopålar. Af denna anledning skulle då holmen blifvit kallad Stockholmen. En annan tradition förmäler, att det var en fiskare från Tynnelsö, som här först bosatt sig, sedan han förtörnat biskopen i Strengnäs, och af denna orsak nödgats fly undan.

Birger Jarl, sin tids störste statsman, insåg vigten af detta ställe. Han beslöt der anlägga en stad, och redan hans första byggnader röja, att hans snille visste, att det skapade Sveriges hufvudstad. Sigtuna var förstördt, det gamla Upsala hade gått under, och endast långsamt begynte vid Östra Aros det nya Upsala att resa sig. Äfven om det var ett af skälen för Stockholms anläggning, att Birger, såsom det säges, ville göra sitt namn berömdt och odödligt, så måste Sverige vara tack-samt för en så ädel ärelystnad. Med kraf-tig hand grep Birger verket an. Fäst-ningsverk, murade af gråsten, uppstego omkring Agnesnäs. *Kedjeskär* utgjorde en serskild fästning. På sandböjden, vid den smala rännen gentemot Stockholmen, grundlades *Adelshuset* eller Slottet. Men hans verk blef icke fullbordadt före hans död. Hans son Waldemar fortsatte lik-väl byggnaden och flyttade in i Stock-holms slott. Men den andre sonen, Mag-nus Ladulås, den mest praktälskande af

Sveriges konungar, vår isynnerhet den, som gjorde den nybyggda staden värdig att vara Sveriges hufvudstad.

Under denna tid erbjöd redan Stockholm ett vördnadsväckande utseende. Det fasta Slottet, uppfördt af gråsten och kalk, höjde sitt resliga torn, *Kärnan*, så kalladt af sin skapnad, på den nämnda sandhöjden. Utanför slottet var *Förborgen*, ett läste, hvars murar sträckte sig ned till strömmen. Icke blott staden, utan älven Mälaren försvarades af detta läste. Från Förborgen ledde en vindbrygga till den gamla Stockholmen, på hvilken ett hospital eller helgeandshus anlades, och hvarest den erhöll namnet *Helgeandsholmen*. Denna holme omgafs också af murar, och det synes som de första husen i Stockholms stad derstädes varit belägna. Från Helgeandsholmen ledde en bro, försedd med vindbrygga, öfver den egentliga Norrström till dess norra strand, vid foten af Brantberget. Porten, från hvilken bryggan utgick, var byggd i form af ett torn, med

gluggar, ur hvilka portvakten beskådade hvarje ankommande. Vid andra ändan voro äfven några fästningsverk eller såkallade skärmar uppförda. Det höga Brantberget sträckte sig, ehuru afbrutet af dalar, i flera afsatser långt norrut. Men nedanför berget, på vestra sidan, låg *Clara gårde*, der Magnus Ladulås 1228 lät bygga ett kloster och kapell åt jungfru Maria och den heliga Franciscus. Vägen till Upsala gick härförbi.

Från östra sidan af Brantberget gick en gren af Norrström, öfver hvilken *Nückebrö* ledde till en holme, kallad *Käpplingen* (numera Blasiholmen). Derbredvid låg *Vangensöna* (numera Skeppsholmen) redan då begagnad till landningsställe för fartyg.

Från Helgeandsholmen ledde en serskild bro till staden, mot den sidan af slottet, der *Bykyrkan* var belägen. Sammanhängande med slottets skansverk sträckte sig tvenne med flera torn försedda murar omkring staden och förenades i ett starkt be-

ästadt torn vid Söderström, ungefär der nuvarande Jerntorget är beläget. Inom denna ringmur var staden tätt byggd, med spetsiga gafflar, små fönster och trånga och krokiga gränder. Taken voro i allmänhet belagda med torf.

Kedjeskär, det äldsta fästet, var omgifvet af en egen mur. En bro, Munkbron, förenade denna holme med staden. Konung Magnus Ladulås hade åt Franciscanerne öfverlemnat denna holme, och de anlade der ett prägtigt kloster och en kyrka. Utanför Kedjeskär var en rad af pålar, inom hvilken stadens bryggor åt Mälarsidan voro belägna. Krämarskutorna ditsläpptes genom bommar, till hvilka konungens bomslutare förvarade nycklarna. Åt Saltsjösidan befann sig likaledes en pårad.

På andra sidan om Söderström kallades de skogrika bergen *Åsöna*.

Det föregifna herrämötet på Helgeandsholmen 1282 hafva senare historieforskare helt och hållet förnekat. Åtminstone

finnes på det exemplar af mötets beslut, hvilket förvaras i Riksarkivet, en egen anteckning af rikskansleren Erik Sparre, hvori han förklarar hela dokumentet vara »lögn och allt ingifvet af en hufvudljugare, Palne Eriksson till Räfvenäs.»

I den präktiga *Franciskanerkyrkan*, som Magnus Ladulås sjelf anlagt, blef han begrafven, sedan han 1290 aflidit på Visingsö. Under tårar buro bönderna hans stoft den långa vägen till dess hvilostad, der sedermera så många af Sveriges konungar blifvit nedlagda.

Den store konungens son Birger förlorade invånarnes kärlek i den stad, som hans fader förskönat. Han lät på Asöna, der Södermalmostorg nu är beläget, år 1306 halshugga den ädle Torkel Knutsson, hvars stoft likväl sedan fick hvila bredvid Magnus Ladulås. När Birger efter brodermordet i Nyköping ankom till Stockholm, blef han icke insläppt. Bron uppvindades för honom, borgerskapet trädde i vapen, och han måste fly.

När rikskaptenen Matts Kettilmundsson sedermera besegrat hans anhängare, äfvensom tagit hans son, den unge prins Magnus, tillfångna, förde han dem till Stockholm. Det var år 1319, som marsken Jon Brunke jemte Ulf Svalebeck, Lyder Foss och Walram Skytte uppfördes på Brantberget och halshöggos. Berget blef till åminnelse kalladt *Brunkeberg*. Den unge prinsen, som gifvit sig tillfångna endast med det uttryckliga villkor att hans lif skulle skonas, blef till följande året förvarad på Stockholms slott. Då lät herr Matthias en dag leda den unge fursten ut på Helgeandsholmen. En sidenmatta utbreddes, prinsen måste knäböja, och hans hufvud afhöggs. Fyra adelsmän lyfte derefter liket på sina axlar och burde det till Franciskanerkyrkan till farfaderns graf.

Magnus Smek, som genom detta mord erhöll Sveriges krona, var en ganska förderlig regent för landet. Han blef slutligen afsatt, och, då han med härspekt

sökte försvara sin krona, tillfångatagen af Albrekt af Meklenburg, i slaget vid Gata-skog. Han fördes sedermera till Stockholm och insattes på slottet. Hans son Håkan antågade tvenne gånger från Norrige med en här, för att belria sin fader. Då han den senare gången, 1371 om våren, ankom till Stockholm, slog han sitt läger på norra sidan af Brunkeberg. Detta ställe kallas derefter *Kungsbacken*. Han lyckades nu, ehuru på hårda vilkor, att få sin fader frigifven.

Under Albrekts regering, då Hansestäderna utsträckte sitt välde öfver nordn, och deras agenter inträngde i alla större städer, hade också en mängd Tyskar ned-satt sig i Stockholm. Deras rikedomar gäfvö dem öfvermod, och de föraktade icke blott lag och rätt, utan äfven mensk-lighet, då det gällde att genomdrifva sina handelsintressen. Redan hade flera oenig-heter yppat sig mellan den Svenska och Tyska befolkningen i Stockholm. Borg-mästarne försökte att afstyra dessa, men

förgäfves. Tyskarne, som kallades Hättebröder, gingo om nätterna beväpnade omkring och öfverföllu Svenskarna med oqvädinsord samt hugg och slag. Vid ett sammanträde i S:t Gertruds Gillestuga träffades likväl en förlikning, som dock icke länge varade. Rikets råd, som sammanträdte i Södertelje, ditkallade de deputerade af hufvudstadens borgerskap. Emedan Svenskarne då klagade öfver öfvervåld och lidna oförrätter, visade Tyskarne sig missnöjde. Alf Grenerot tycktes vara hufvudman för de senare. Sedan förlikningsförslagen icke blifvit antagna, ämnade Svenskarne återvända till Stockholm. En af dem, Peter Alenninge, blef då af Tyskarna sårad och fängslad. Då Bertil Brun förklarade sitt missnöje, blef han af en Tysk hofman slagen blå och blodig, samt tillika med en tredje, Albrekt Carlsson, förd till Stockholms torn. Ryktet utspreddes snart till staden. Under allmän bestörtning grepo både Svenskar och Tyskar till vapen, samt uppträdde på Stor-

torget. Tyskarne fruktade Svenskarnes öfverlägsna antal och ville afstyra våldsamheten. Bertil Brun lösgafs, och äfven de båda andra skulle snart erhålla friheten. Hättebröderna höllo hemliga öfverläggningar. Om natten, eller tidigt på morgonen, hade en stadstjenare märkt, att folk var samladt på rådstugan. Han gick dit, i tanke att han försöfvit sig. Han fick då genast befallning att sammankalla rådsherrarna. Sedan de Svenska rådmännen sammankommit, ryckte en beväpnad styrka ut från slottet, medan en annan samlade sig på torget. Alf Grenerot inträdde i rådstugan och lät uppläsa en förteckning på alla förrädare. Den innehöll idel Svenska namn, och deribland personers, som flera år förut voro aflidne. Derefter gafs befallning att gripa Svenskarnes ehvar de funnos. De kunde icke försvara sig emot öfvermakten. För att förmå dem att på sig bekänna något brott, blefvo de pinade med sågar, gjorda af ekbräder. Då de förklarade, att de intet visste och

hellre ville dö än vidkännas något brott, hvartill de ej voro skyldige, blefvo tvenne af dem lefvande brända. Natten till den 12 Juni 1389 gick Alf Grenerot till höfvidsmannen på slottet och erbjöd honom hälften af de fängne Svenskes gods, om han genast ville utlemna dem. Desse voro omkring sextio. Höfdingen gjorde så. De goda männen leddes då från slottet och fördes, bundna, i en båt till Kärplingeholmen. Dit hade man fört en prest, som skriftade dem. Presten svor vid sitt embete, att de männerna voro oskyldiga; men Tyskarne aktade icke deruppå, utan införde och bundo dem i ett gammalt trädhush, hvarest de satte eld derpå. Så snart detta rysliga mord blifvit verkställt, skedde ett stort järtecken, i det en åska utbröt så förfärlig, att alla trodde, det både folk och land skulle förgås. Vattnet flödade så starkt på gatorna, att ingen tordes gå utur sitt hus förr än oyädret var förbi. Detta Tyskarnas förräderi sägas de »mägurlunda hafva försonat med

tvenne stora stenpelare,» som de uppförde i den så kallade Pelarebacken på Södermalm. Dessa stenpelare bestodo af ett par flata, huggna stenar, på hvilka bilder af Christi pinoshistoria voro föreställda.

Albrekt blef emellertid af drottning Margareta besegrad samt tillfångatagen, och hon, nordens mäktiga drottning, visade sig alltmera gendtlig mot Tyskarna. De försökte det yttersta för att försvara sina privilegier. Ehuru hela det öfriga Sverige erkände Margareta, bibehöllo Tyskarne de förnämsta sjöstäderna, och bland dem förnämligast Stockholm. Margareta försökte flera gånger med härsmakt att taga den väl befästade staden. Den inneslöts och belägrades af Svenskarna. Men Hättebröderna försvarade sig tappert. Under namn af Fetaliebröder bildade sig ett annat band Tyskar, till hälften handlande, till hälften fribytare, hvilka beherrskade Östersjön och plundrade de kuster, som innehades af deras fiender. Öfvade sjömän och djerlva äfventyrare, gjorde de sig

öfverallt fruktade i de nordiska farvatten-
 nen. Deras flotta tillförde Stockholm dess
 förnödenheter, emedan de gemensamt med
 Hättebröderna voro Albrekts anhängare.
 Isynnerhet var Mäster Hugo både driftig
 och förslagen, när det kom an på att ut-
 föra någon bedrift. Han hade med en
 talrik flotta hunnit in i skärgården utan-
 för Stockholm, då en hastig köld inträffa-
 de, och hela flottan infrös. Svenskarne,
 glade öfver denna omständighet, hoppades
 nu att bemäktiga sig fienden. De samla-
 de betydliga stridskrafter. Men Mäster
 Hugo lät på kringliggande öar fälla en
 hop timmer, hvaraf han byggde en art
 förskansning omkring sin flotta. Han lät
 ösa vatten öfver sina trädmurar, och bil-
 dade sålunda en isvall omkring sig. Då
 Svenskarne icke kunde öfverstiga den hala
 vallen, beslöto de att bygga ett slags torn,
 som på medar skulle skjutas till vallen.
 Detta slags torn kallades Katt. När Mä-
 ster Hugo såg tillredelserna till denna
 byggnad, lät han i hemlighet säga sönder

isen utomkring sina förskansningar. Ett snöfall dolde söndersågningen. Då Svenskarne fått Katten färdig och nalkades med densamma, uppträdde Fetalielbröderna på sina förskansningar, för ett betrakta skådespelet. Hastigt brast den sågade isen, och hela Katten med allt manskap, som derpå befann sig, sjönk. Då upphäufde Fetalielbröderna ett rop: »kas, kas!» Efter denna motgång vågade Svenskarne icke mer angripa Mäster Hugo, utan han seglade lyckligt sin väg, sedan isen gått upp. Slutligen måste likväl Albrekt uppgifva de städer, hans anhängare innehade, och blef frigifven ur sitt fängelse.

Sedan Stockholm tillfallit Margareta och hennes efterträdare, hände, under den senares regeringstid, 1419, den olyckan, att slottet afbrann. Vid denna eldsvåda förlorades en mängd af rikets viktigaste handlingar, och några tusen människolif blevo spillda. Slottet blef emellertid åter uppbyggdt, men större och starkare än förut. Riddaren Hans Kröepelin blef der

öfverbefalhafvare. Under det konung Eriks öfrige fogdar på de andra slotten förtryckte rikets invånare, och utöfvade mot dem de skändligaste grymheter, utmärkte sig Krøpelin för sin rättvisa och sitt ädelmod. Engelbrekt uppträdde i Dalarna såsom fäderneslandets räddare. I spetsen för rikets allmoge, fördref han de utländska förtryckarne och tågade emot Stockholm. Han ingick med Krøpelin en dagtingan, enligt hvilken denne skulle förhålla sig stilla intilldess konungen sjelf ankom. Med en stor flotta begaf sig också konung Erik åstad för att rädda sin krona. Flottan led likväl mycket af stormar, innan han ankom. Han ingick då en öfverenskommelse om ett möte, der angelägenheterna mellan honom och hans undersåter skulle afgöras. Likväl uppfyllde icke Erik öfverenskommelsen. Då Engelbrekt märkte, att konungen endast sökte undflykter, infann han sig, 1435, med en krigshär utanför Stockholm och lägrade sig på ömse sidor om staden. Erik undvek äfven nu

strid, och uppgjorde en öfverenskommelse, endast i afsigt att ånyo bryta den. Han kvarlemnade en besättning af 600 Danskar på slottet, och seglade hem, hvarvid han lät plundra Svenska kusterna. Vid underrättelsen om detta konungens förräderi emot sitt folk, ilade Engelbrekt och Carl Knutsson Bonde från Arboga, der de då befunno sig, till Stockholm. De insågo, att ingen annan förhoppning fanns, än att förklara den falske konungen förlustig sin thron. Vid aukomst:en till Stockholms vindbrygga, befanns denna uppdragen, och man vägrade herrarne inträde i staden. De måste länge vänta i ett svårt yrväder, innan ändtligen tvenne Tyska borgmästare kommo ut för att samtala med dem. Då herrarne märkte Tyskarnes elaka afsigter, grepo de hvar sin borgmästare i kragen och togo dem tillfånga. Svenska borgerskapet innanför porten stormade också till och uppbröt den samt nedfällde vindbryggan. Svenskarne inryckte då i staden. Men slottet uppgafs icke.

Vid riksdagen derefter blef Carl Knutsson vald till riksföreståndare. Engelbrekt och han delade så ärendena sinsemellan, att Engelbrekt tågade nedåt landet för att intaga de öfriga slotten, medan Carl Knutsson qvarstannade för att belägra Stockholms. Den tappre men orolige Erik Puke stannade hos den senare. Båda herrarne förde befälet öfver hvar sin trupp. De hade befastat sig med vallar. Då Erik Puke en dag firade en högtid, gjorde Danskarne ett utfall mot honom, sprungo öfver hans vallar och tände eld på staden. Eldsvådan blef likväl mindre förderflig, emedan vinden kastade sig. Emellertid blef Puke derefter vaksammare, och belägringen fortsattes.

Vid underrättelsen om Engelbrekts mord uppkommo många oroligheter. Carl Knutsson hade icke lätt att bibehålla sitt genom ondo och godo vunna välde. Också måste han slutligen afstå det åt konung Christoffer af Bäjern. Stockholm led under denna tid mycket, emedan dess han-

del störcdes af den förjagade Erik, som gjort Gottland till sitt rövarenäste. Christoffer höll ett möte uti Stockholm, för att afgöra sjöröfvare-konungens förjagande, men detta hans företag kom icke till någon verkställighet.

Då Christoffer dog, blef Carl VIII utkorad till konung, oaktadt många mäktiga motståndare både inom- och utomlands. Konung Christian I, som efterträdt Christoffer i Danmark, gjorde äfven anspråk på Svenska thronen. Hans härar blefvo emellertid slagna till lands, och till sjös hade han icke heller lycka.

Under Olof Axelssons befäl ankom Danska hären till Stockholm 1452 och lade sig vid bommen. Han blef dock derifrån fördrifven med bössor och pilar. Nu lade Danskarne sig vid Vangensön eller Skeppsholmen. Derifrån gingo de en dag till Kävlingen. För att fördrifva dem, byggde då bönderna en bro öfver Näckeström. Men Danskarne gingo öfver bron och tvungo bönderna att draga sig till-

baka. Då erhöilo likväl bönderna förstärkning från staden och slogo Danskarne, så att de i hast måste draga sig tillbaka öfver bron, som brast under dem. Deras nederlag var ganska betydligt. Carl VIII:s farligaste motståndare var inom landet. Erkebiskopen Jöns Bengtsson Oxenstjerna afklädde inför högaltaret i Upsala sin biskopsskrud, påtog härkläder och öfverrumplade Carl vid Vårfrubergs kloster 1457. Konungen blef sårad i denna drabbning, och flydde till Stockholm.

Konungen kom till Stockholm in
Med blodiga män och blekan kind.

(Rimkrönikan.)

Men erkebiskopen följde honom och belägrade staden. Då alla försök till frid och förlikning voro såfånga, flydde Carl sjöledes till Danzig. Den kvarlemnade besättningen nödgades kort derefter uppgifva slottet. Erkebiskopen öfverlemnade kronan åt konung Christian. Men denne fruktade prelatens trolöshet, och tog honom fången. Nu uppreste sig Uplands

allmoge för att befria sin erkebiskop. De tågade emot Stockholm 1460, men blefvo af konungens folk tillbakaslagna. Nu reste sig äfven biskop Kettil i Linköping. Han ryckte med bönderna mot Stockholm och lägrade sig på Helgeandsholmen. Der blef en stor del af bönderna försåtligt öfverfallen och mördad af konungen. Men ehuru Kettil sålunda fördrefs från Stockholm, lyckades han på Hälleskogen att vinna en seger öfver Christian, och förjagade denne till Danmark. Nu återkom Carl, efter 7 års landsflykt, till Svenska thronen. Den sluge konung Christian försonade sig med erkebiskopen och släppte honom lös. Prelaten ilade hem och begynte ett inhemskt krig emot Carl. Efter flera omskiften led Carl slutligen ett nederlag på isen utanför Gråmunkeholmen i Stockholm 1465. Carl måste då ånyo afsäga sig sin krona. Erkebiskopen regerade nu i Sverige, till dess det allmänna missnöjet återkallade Carl. Då han tredje

gången bar Sveriges krona, var hans regering lika orolig. Kriget rasade mellan honom och konung Christian, under det inhemska upprorsmakare uppreste mäktiga härar emot honom. Han dog 1470, och den ädle Sten Sture emottog efter honom regeringen men icke kronan. Följande året anlände Christian med en flotta af 70 skepp till Stockholm. Han landsteg vid Kävlingeholmen, derifrån den präktiga flottan sträckte sin linje utåt strömmen. På toppen af Brunkeberg planterade Christian sin Danska riksfana, Dannebroke. Bergets sidor voro försedda med »många stora bössor.» En »skärma» eller förskansning, befästad med »mågre nye sunder», var uppförd emot sjelfva Norrbro. På Clara gårde, nedanför Brunkeberg, uppställdes en tredjedel af Danska hären och utgjorde dess venstra flygel. Den högra flygeln stödde sig på Näckebro och flottan. På Stockholms slott förde den tappre Knut Posse befälet. Riksföreståndaren kom med Svenska hären, för att leverera strid.

Den 11 Oktober 1471, tidigt om morgonen, satte sig Svenskarne i rörelse från Jerfva, en half mil norr om staden. Nils Sture med Dalkarlarne skulle tåga omkring Brunnsviken, för att angripa fiendens högra flygel vid Näckeström. Sten Sture sjelf tågade, under afsjungandet af S:t Görans visa, med hufvudstyrkan emot Brunkeberg. Öfver nuvarande Kungsholmen hade han från Knut Posse erhållit en förstärkning af ryttare.

Sturens gemäl och många andra Svenska fruor befunno sig på Stockholms slott. De gingo upp på tornet Tre Kronor, för att derifrån betrakta den viktiga striden. De visste, att den var betydelsefull och afgörande. Derföre utdelade de allmosor till stadens fattiga, och förenade sig i innerliga förböner för sina herrar och män.

Då striden började på bergets andra sida, gjorde Knut Posse ett utfall öfver vindbryggan, och lyckades att sätta eld i skärman, som var byggd af träd. Nu syntes Svenska riksbaneret öfverst på Brun-